

***การพัฒนาาระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย**

**The Development of Systems and Mechanisms for Educational Quality
Assurance in Educational Institutions Receiving the IQA AWARD
of Excellence in Chiang Rai Province**

ปาริชาติ ร้องขันแก้ว^{1*} สุวดี อุปปินใจ² ไพโรภ รัตนชวงค์³

Parichat Rongkhankaeo^{1*} Suwadee Ouppinjai² Pairop Rattanachuwong³

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Master of Educational Administration, Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Lecturer of Educational Administration, Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University

³อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Lecturer of Educational Administration, Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: 668914024@crru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาาระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน ดำเนินการ ดังนี้ 1) ศึกษาองค์ประกอบของระบบและกลไก โดยการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน เลือกแบบเจาะจงผู้มีความรู้ประสบการณ์ โดยใช้แบบสังเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา 2) สร้างและประเมินระบบและกลไก โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างระบบแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 16 คน เลือกแบบเจาะจงผู้มีความรู้ประสบการณ์ และมีส่วนได้ส่วนเสีย ใช้แบบประเมินคุณภาพตามมาตรฐานความถูกต้องและความเป็นไปได้ วิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ระบบและกลไกฯ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหารและการบริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัย และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม 2) กระบวนการ ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษาและเป้าหมายคุณภาพ การขับเคลื่อนคุณภาพสู่มาตรฐาน กระบวนการตรวจสอบความสำเร็จตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพความสำเร็จของสถานศึกษาและ

* Received: 27 February 2025, Revised: 2 April 2025, Accepted: 3 April 2025

คุณค่าต่อวงวิชาการ และการเกิดวัฒนธรรมคุณภาพที่สะท้อนการพัฒนาที่ยั่งยืน 3) ผลผลิต ประกอบด้วย สถานศึกษาได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ และรับรางวัล IQA AWARD และเป็นต้นแบบ และแกนนำด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นแหล่งศึกษาดูงาน ให้คำแนะนำช่วยเหลือสถานศึกษา อื่นๆ ในสังกัด และสร้างเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา และผลลัพธ์ ประกอบด้วย คุณภาพ ของผู้เรียน กระบวนการบริหารและการจัดการ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ 4) ข้อมูลย้อนกลับประกอบด้วย ศักยภาพ ข้อควรพัฒนา สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไข และปรับปรุง ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จ ยกระดับคุณภาพและสร้างนวัตกรรม และรายการความเสี่ยง สำคัญในอนาคต ระบบและกลไกมีคุณภาพตามมาตรฐานความถูกต้องและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มากที่สุด

คำสำคัญ: ระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพ; รางวัล IQA AWARD

ABSTRACT

This study aimed to develop educational quality assurance management systems and mechanisms for schools receiving excellent level IQA Awards in Chiang Rai Province. A two-phase mixed-methods approach was employed: Phase 1 examined system and mechanism components through document synthesis and expert seminars with 11 purposively selected participants with relevant knowledge and experience, using document synthesis forms and structured interviews analyzed through content analysis; Phase 2 involved system development and evaluation using data from Phase 1, which was then assessed by 16 purposively selected experts with relevant expertise and stakeholder involvement, using quality assessment instruments based on accuracy and feasibility standards, analyzed through means, standard deviations, and content analysis. Results revealed that the system and mechanisms comprised four main components: 1) Input factors: administrator and school management factors, personnel factors, learning management and research factors, and environmental factors; 2) Process: establishing school standards and quality goals, driving quality toward standards, monitoring success according to internal quality assurance standards, demonstrating school success and academic value, and creating quality culture reflecting sustainable development; 3) Output: schools receiving recognition and IQA Awards, serving as models and leaders in educational quality assurance, functioning as study visit sites, providing guidance to other schools within the system, and creating school quality innovation networks; and Outcomes: student quality, administrative and management processes, and learner-centered teaching and learning processes; 4) Feedback: potential assessment, development areas, problem causes, improvement approaches, success-promoting factors, quality enhancement and innovation creation, and future risk identification. The developed system and mechanisms demonstrated quality at the highest level according to accuracy and feasibility standards.

Keywords: Systems and Mechanisms for Managing Educational Quality Assurance; IQA AWARD

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาและรักษามาตรฐานการศึกษา โดยการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพมีบทบาทสำคัญในการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง (พูนชัย ยาวีราช, 2566) นอกจากนี้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพที่ชัดเจน แต่สถานศึกษาหลายแห่งยังคงประสบปัญหาในการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาไปสู่เกณฑ์รางวัล IQA AWARD ซึ่งเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศและความเข้มแข็งของระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

ระบบการบริหารและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการศึกษามีคุณภาพส่งต่อนักเรียนซึ่งถือเป็นเป้าหมายปลายทางที่สำคัญที่สุดและยังเป็นการยกระดับการบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้มีวิธีการและผลการดำเนินงานสำหรับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นการยืนยันและนำไปสู่การประกันคุณภาพ นำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพ (สุวดี อุปปินใจ, 2564) ระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้การประกันคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด และสามารถนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ปัจจุบันสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเชียงรายมีจำนวนทั้งสิ้น 525 แห่ง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย, 2567) อย่างไรก็ตาม ในช่วงปีการศึกษา 2561-2565 มีสถานศึกษาเพียง 22 แห่ง เท่านั้นที่ได้รับรางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ในจังหวัดเชียงรายยังไม่พร้อมที่จะเข้ารับการประเมินเพื่อรับรางวัล IQA AWARD หรือแม้กระทั่งสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินแล้วก็ยังไม่สามารถบรรลุเกณฑ์ในระดับสูงสุดคือ ระดับยอดเยี่ยมได้ ซึ่งเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น ความพร้อมด้านบุคลากร โครงสร้างการบริหารงาน หรือกลไกการประกันคุณภาพภายในที่ยังต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1, 2567) ดังนั้นการส่งเสริมให้สถานศึกษาในจังหวัดเชียงรายพัฒนาและยกระดับมาตรฐานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการสนับสนุนเพื่อให้สถานศึกษาสามารถมุ่งสู่ความเป็นเลิศ และเพิ่มโอกาสในการได้รับรางวัล IQA AWARD ต่อไป

ด้วยเหตุที่กล่าวมานี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาและพัฒนาระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา และขอรับรางวัลตามเกณฑ์รางวัล IQA AWARD ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อสร้างและประเมินระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย ใช้ระเบียบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) พื้นที่วิจัยคือ คือ สถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาองค์ประกอบของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล IQA AWARD ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสังเคราะห์เอกสาร

แหล่งข้อมูล

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์รางวัล IQA AWARD ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เครื่องมือการวิจัย

แบบสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการสร้างจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์ของเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศซึ่งเผยแพร่เป็นตำรา เอกสาร และฐานข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปสาระสำคัญเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาการศึกษาของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 ศึกษาองค์ประกอบของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

แหล่งข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิ 11 คน ผู้ศึกษาเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) กำหนดเกณฑ์คุณสมบัติเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ในปีการศึกษา 2565

เครื่องมือการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) ได้แก่ เอกสารประกอบการสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย โดยได้ดำเนินการสร้างจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์ของเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลเป็นความเรียง

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและประเมินระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนดังนี้

2.1 สร้างระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย

แหล่งข้อมูล

ผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา จากการสังเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เครื่องมือการวิจัย

แบบสรุบบระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย มีทั้งหมด 4 ประเด็น ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ และข้อมูลป้อนกลับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสรุบบระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย มาสังเคราะห์ผลการศึกษาก่อนขั้นตอนที่ 1.1 และ 1.2

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำไปสร้างเป็นระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย

2.2 ประเมินคุณภาพของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย

แหล่งข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินระบบและกลไก ผู้วิจัยประเมินคุณภาพด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 16 คน ดังนี้ กลุ่มที่ 1 เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้บริหารหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการนำระบบและกลไกไปใช้ จำนวน 11 คน

เครื่องมือการวิจัย

แบบประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย โดยนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นในขั้นที่ 2.1 มาสร้างเป็นแบบประเมิน ในลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เกี่ยวกับความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Item of objective Congruence : IOC) ใช้เกณฑ์ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป รวมทั้งข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อประสานงานขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลข้างต้น เพื่อประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพ

การศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล พร้อมทั้งแบบประเมินความถูกต้องและความเป็นได้ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านช่องทางออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้ของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยจะต้องมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าระบบและกลไกฯ มีความถูกต้องและความเป็นไปได้อยู่ในวิสัยยอมรับได้

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาคงประกอบของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) องค์ประกอบที่ 4 ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

2. ผลการสร้างและประเมินระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย

2.1 ผลการสร้างระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) องค์ประกอบที่ 4 ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารและการบริหารสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านบุคลากร 3) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัย 4) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) ประกอบด้วย

2.1 การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษาและเป้าหมายคุณภาพ ประกอบด้วย ดำเนินการด้วยกลไกการขับเคลื่อน 4 กลไก ได้แก่ 1) กลไกการวางแผนคุณภาพ ประกอบด้วย 1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและทบทวนมาตรฐานของสถานศึกษา 2. การจัดตั้งคณะกรรมการและสร้างการมีส่วนร่วม 2) กลไกการนำแผนคุณภาพสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1. การกำหนดมาตรฐานตามบริบทของสถานศึกษา 2. การกำหนดมาตรฐานที่ครอบคลุม 3 ด้าน 3. การกำหนดเป้าหมายการศึกษาที่สอดคล้อง

กับมาตรฐาน 4. การกำหนดค่าเป้าหมายที่สามารถเปรียบเทียบได้ 3) กลไกการกำกับติดตามและการประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย 1. การประเมินมาตรฐานและเป้าหมายการศึกษา 2. การประชาสัมพันธ์และการนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา 3. การอนุมัติและนำไปปฏิบัติ 4) กลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 2. การประชาสัมพันธ์และสร้างการมีส่วนร่วม

2.2 กระบวนการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ดำเนินการด้วยกลไกการขับเคลื่อน 4 กลไก ได้แก่ 1) กลไกการวางแผนคุณภาพ ประกอบด้วย 1. การวางแผนอย่างเป็นระบบ 2. การบริหารจัดการโดยใช้การมีส่วนร่วม 3. บทบาทของผู้บริหารในการเป็นผู้นำการขับเคลื่อนคุณภาพ 2) กลไกการนำแผนคุณภาพสู่การปฏิบัติ 1. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ 2. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพสู่มาตรฐาน 3. การสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากร 4. การนิเทศและติดตามผลการดำเนินงาน 5. การพัฒนาระบบที่เกี่ยวข้อง 6. การสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมคุณภาพ 3) กลไกการกำกับติดตามและการประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย 1. การกำหนดกรอบการประเมินและเครื่องมือ 2. การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นระยะ 3. การรายงานและทบทวนผลการดำเนินงาน 4) กลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1. การวิเคราะห์ผลการประเมินและการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน 2. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 3. การเผยแพร่รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพสู่มาตรฐาน

2.3 กระบวนการตรวจสอบความสำเร็จตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการด้วยกลไกการขับเคลื่อน 4 กลไก ได้แก่ 1) กลไกการวางแผนคุณภาพ ประกอบด้วย 1. การพัฒนาบุคลากรและการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพการศึกษา 2.การจัดตั้งคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่การประเมิน 3. การบริหารจัดการและการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ 2) กลไกการนำแผนคุณภาพสู่การปฏิบัติ 1. การประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน 2. การประเมินนวัตกรรมและการปฏิบัติที่เป็นเลิศ 3. การประเมินการรายงานผลและการปรับปรุง 3) กลไกการกำกับติดตามและการประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย 1. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประเมินภายนอก 4) กลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1. การเผยแพร่ผลการประเมินและมีส่วนร่วม 2. การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.4 ภาพความสำเร็จของสถานศึกษาและคุณค่าต่อวงวิชาการ ดำเนินการด้วยกลไกการขับเคลื่อน 4 กลไก ได้แก่ 1) กลไกการวางแผนคุณภาพ ประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 2) กลไกการนำแผนคุณภาพสู่การปฏิบัติ 1. การพัฒนานวัตกรรมและการปฏิบัติที่เป็นเลิศ 2. การประเมินและผลลัพธ์ที่เป็นที่ยอมรับ 3. การเป็นต้นแบบหรือแหล่งเรียนรู้ 3) กลไกการกำกับติดตามและการประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย 1. กระบวนการประเมินและการติดตามผล 4) กลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1. การพัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากร 2. การสร้างความ

ร่วมมือและการเชื่อมโยงกับผู้มีส่วนได้เสีย 3. การบริหารจัดการและการตรวจสอบ/ประเมินผล 4. การพัฒนาความยั่งยืนและการเติบโตของสถานศึกษา

2.5 การเกิดวัฒนธรรมคุณภาพที่สะท้อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ดำเนินการด้วยกลไกการขับเคลื่อน 4 กลไก ได้แก่ 1) กลไกการวางแผนคุณภาพ ประกอบด้วย 1. ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการ 2. วางแผนการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ 2) กลไกการนำแผนคุณภาพสู่การปฏิบัติ 1. บริหารจัดการคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาแบบมีส่วนร่วม 2. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 3) กลไกการกำกับติดตามและการประเมินคุณภาพ ประกอบด้วย 1. การเก็บข้อมูลและการประเมินวัฒนธรรมองค์กร 2. การวิเคราะห์ข้อมูล 3. การอภิปรายและสื่อสารข้อมูล 4) กลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 1. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community - PLC) 2. การพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) 3. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน

องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) โดยผลผลิต ประกอบด้วย 1) สถานศึกษามีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ และรับรางวัล IQA AWARD ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) สถานศึกษาเป็นต้นแบบและแกนนำด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นแหล่งศึกษาดูงาน ให้คำแนะนำช่วยเหลือสถานศึกษาอื่นๆ ในสังกัด และสร้างเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา และผลลัพธ์ ประกอบด้วย 1) คุณภาพของผู้เรียน 2) กระบวนการบริหารและการจัดการ 3) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

องค์ประกอบที่ 4 ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ประกอบด้วย 1) ศักยภาพ 2) ข้อควรพัฒนา 3) สาเหตุของปัญหา 4) แนวทางการแก้ไขและปรับปรุง 5) ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จ 6) ยกระดับคุณภาพและสร้างนวัตกรรม 7) รายการความเสี่ยงสำคัญในอนาคต

2.2 ผลการประเมินระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย พบว่า มาตรฐานความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด และมาตรฐานความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงดังตาราง

ตารางที่ 1 การประเมินด้านความถูกต้องของระบบและกลไก

ลำดับ	รายการ	ระดับความถูกต้อง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ระบบและกลไกได้มีการพัฒนามาจากการศึกษาข้อมูลรอบด้าน ทำให้มีความน่าเชื่อถือ	4.62	0.50	มากที่สุด
2	ระบบและกลไกมีความถูกต้องตามหลักวิชาการโดยจัดเรียงหัวข้อเนื้อหาเป็นระบบครบถ้วน ทันสมัย มีการค้นคว้าอ้างอิงถูกต้องเชื่อถือ	4.56	0.51	มากที่สุด

ลำดับ	รายการ	ระดับความถูกต้อง		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	ได้ เรียบเรียงเนื้อหาได้ถูกต้องตามหลักภาษา และจัดเรียงหัวข้อเนื้อหาเป็นระบบ			
3	ระบบและกลไกมีการใช้ภาษา สื่อสารได้ชัดเจนกับกลุ่มเป้าหมายเข้าใจง่าย	4.62	0.50	มากที่สุด
4	ระบบและกลไกมีการเรียบเรียงเนื้อหาได้สาระครอบคลุม และข้อมูลหลักฐานครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง	4.62	0.50	มากที่สุด
5	ระบบและกลไกทำให้เกิดคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพได้อย่างน่าเชื่อถือ	4.75	0.44	มากที่สุด
รวม		4.63	.08	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ด้านความถูกต้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = .08) โดยรายการประเมินที่มีความถูกต้องมากที่สุดได้แก่ ระบบทำให้เกิดคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพได้อย่างน่าเชื่อถือ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = .44)

ตารางที่ 2 การประเมินด้านความเป็นไปได้ของระบบ

ลำดับ	รายการ	ระดับความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ระบบและกลไกสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการในสถานการณ์จริงได้	4.75	0.44	มากที่สุด
2.	ระบบและกลไกมีการกำหนดทรัพยากรในการสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากร สนับสนุนการดำเนินการในการบริหารให้เกิดความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.56	0.51	มากที่สุด
3.	3. ระบบและกลไกมีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการนำรูปแบบไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์	4.43	0.51	มาก
4.	4. ระบบและกลไกสามารถดำเนินการได้ในเวลาที่กำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสม	4.37	0.50	มาก
5.	5. ระบบและกลไกนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	4.56	0.51	มากที่สุด
รวม		4.53	.17	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้ของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ภาพรวมรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .17) โดยรายการประเมินที่มีความเป็นไปได้ มากที่สุด ได้แก่ ระบบและกลไกสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการในสถานการณ์จริงได้ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = .44)

อภิปรายผล

1. การวิจัยเรื่อง ระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ โดยในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดของปัจจัยและกระบวนการที่ส่งผลต่อระบบประกันคุณภาพการศึกษาดังแสดงในการสรุปผลการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากในการวิจัยระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้ทฤษฎีระบบเป็นพื้นฐานในการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Ludwig von Bertalanffy (1968) ที่ได้นำเสนอองค์ประกอบของระบบโดยประยุกต์ทฤษฎีระบบทั่วไป (General System Theory) เข้ากับทฤษฎีการสื่อสารและการควบคุม (Theory of Communication and Control) ซึ่งแสดงองค์ประกอบของระบบไว้ 4 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) และข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)

2. ผลการสร้างและประเมินระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย

2.1 ผลการสร้างระบบและกลไก องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้าของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งจากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหารและการบริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัย และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับอุไร จุ้ยกำจร (2561) ได้นิยามปัจจัย ความสำเร็จของการประกันคุณภาพสถานศึกษาไว้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา คือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย ความรู้ความเข้าใจ แรงจูงใจ ทักษะ ทศนคติ การมีส่วนร่วม โครงสร้างองค์กร นโยบายและแผนงาน วัฒนธรรมองค์กร การสื่อสารภายในหน่วยงานและความพร้อมของทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์รางวัล IQA AWARD พบว่าสอดคล้องกับสำนักทดสอบทางการศึกษา (2565) ได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัล IQA AWARD ตาม 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานสถานศึกษาและเป้าหมายคุณภาพ การขับเคลื่อนคุณภาพสู่มาตรฐาน กระบวนการตรวจสอบความสำเร็จ ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ภาพความสำเร็จของสถานศึกษาต่อ

วงวิชาการ การเกิดวัฒนธรรมคุณภาพที่สะท้อนการพัฒนาที่ยั่งยืน และกลไกในการขับเคลื่อนกระบวนการ ซึ่งสอดคล้องกับสวดี อุปินใจ ได้กล่าวในงานวิจัยของตนว่ากลไกการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 กลไก ได้แก่ กลไกการวางแผนคุณภาพ กลไกการนำแผนคุณภาพสู่การปฏิบัติกลไกการกำกับติดตามและการประเมินคุณภาพ กลไกการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง องค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับที่สำนักทดสอบทางการศึกษา (2565) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการคัดเลือกสถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพรางวัล IQA AWARD ได้แก่ เพื่อคัดเลือกสถาบันการศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ และรับรางวัล IQA AWARD ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันการศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD ทุกแห่ง เป็นสถาบันการศึกษาด้านแบบและแกนนำด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นแหล่งศึกษาดูงาน ให้คำแนะนำช่วยเหลือสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในสังกัด และสร้างเครือข่ายนวัตกรรมคุณภาพสถาบันการศึกษา และผลลัพธ์ของระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการดำเนินงานตามกระบวนการจะสะท้อนผ่านทางคุณภาพของผู้เรียน การบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (2561) ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 3 มาตรฐานได้แก่ คุณภาพผู้เรียน การบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ องค์ประกอบที่ 4 ข้อมูลย้อนกลับทั้งหมด 7 ประการได้แก่ศักยภาพ ข้อควรพัฒนา สาเหตุของปัญหา แนวทางปรับปรุงแก้ไข ปัจจัยความสำเร็จ ยกระดับคุณภาพและสร้างนวัตกรรม และรายการความเสี่ยงสำคัญในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับไพศาล สุวรรณน้อย (2561) ได้เน้นย้ำถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับไว้ว่าเป็นกระบวนการที่ผู้ประเมินพูดคุยปรึกษาหารือกับผู้รับการประเมิน โดยเน้นการให้ข้อเสนอแนะที่ตรงกับสภาพปัญหาหรือจุดอ่อนที่ได้จากการประเมินและ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2.2 ระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ผลการประเมินมาตรฐานความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด และมาตรฐานความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายเป็นระบบเชื่อถือได้ ทั้งจากการสังเคราะห์เอกสารของนักการศึกษาท่านต่าง ๆ และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งล้วนแต่เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้ให้ข้อเสนอแนะมาอย่างเป็นขั้นตอนและถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce, & Weil (2000) ที่ได้กล่าวถึง การพัฒนานวัตกรรมที่จำเป็นต้องมีการประเมินรูปแบบ ซึ่งขั้นตอนทดสอบความมีประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่สร้างขึ้น เช่นเดียวกับที่ Gilgun (2012) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการตรวจสอบรูปแบบ (Testing a Model) ว่าเป็นขั้น

วางแผนและดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยกำหนดกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง วิธีการในการตรวจสอบเครื่องมือในการตรวจสอบ ดำเนินการตรวจสอบ และรายงานผลการตรวจสอบรูปแบบ และ Maduas, Scriven, & Stufflebeam (1983) ได้เสนอมาตรฐานในการประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ดังนี้ มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ เป็นลักษณะการประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงและมาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ เป็นลักษณะการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาที่นำระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ไปใช้ควรมีการศึกษาบริบทและปัจจัยนำเข้าของสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหาร ครู หน่วยงานต้นสังกัด และผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการศึกษาค้นคว้าไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยศึกษารายละเอียดของระบบและกลไก และดำเนินการเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

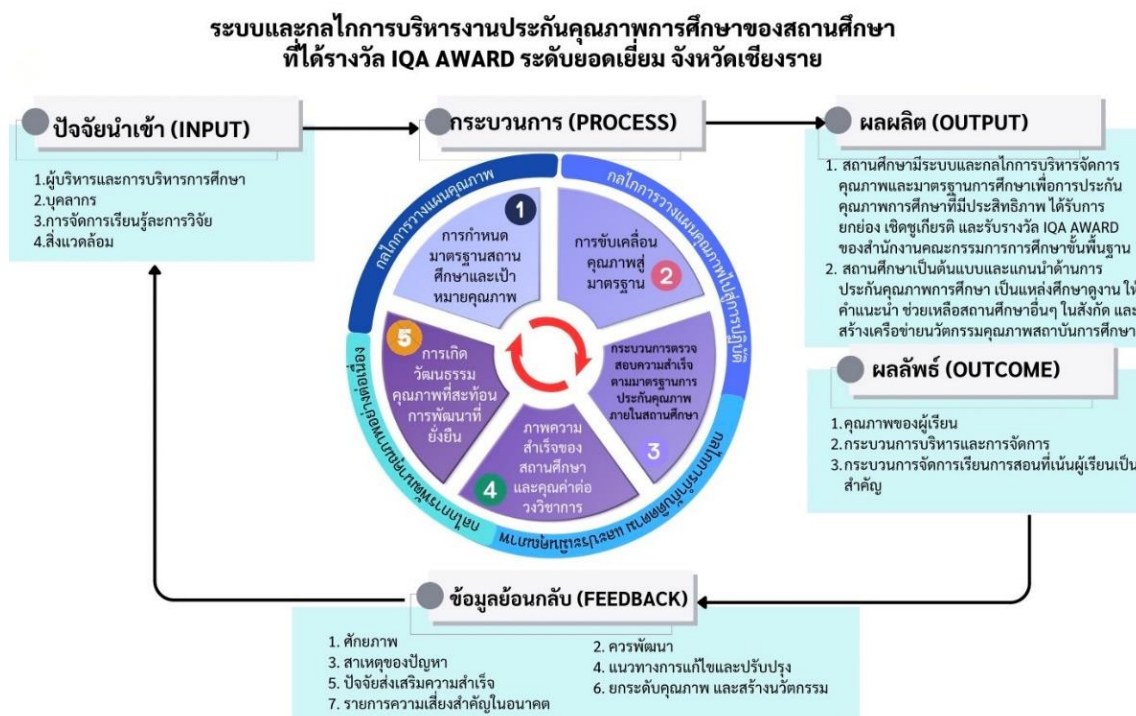
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ระบบและกลไกที่พัฒนาขึ้นยังไม่ได้มีการนำไปทดลองใช้ เพื่อดูประสิทธิผลของการใช้ระบบและกลไก ดังนั้นควรมีการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลการใช้ระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย

2.2 ควรศึกษาระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ตามขนาดของสถานศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

ระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยนำเข้า (Input) องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process) องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) องค์ประกอบที่ 4 ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) นำเสนอ ดังภาพที่ 1 นี้

ภาพที่ 1 ระบบและกลไกการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รางวัล IQA AWARD ระดับยอดเยี่ยม จังหวัดเชียงราย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอน 11 ก. หน้า 3.
- พูนชัย ยาวิราช (2566). *กลยุทธ์การบริหารเพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในองค์กรทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่5). ร้านป๊อปปี้แอนด์น้อง.
- ไพศาล สุวรรณน้อย. (2561). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL)*. สืบค้นจาก <https://ph.kku.ac.th/thai/images/file/km/pbl-he-58-1.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566). *ประกาศรายชื่อสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล IQA AWARD 2565*. <https://drive.google.com/file/d/1paPkkEqThqpbhXkrjgFM8kOb7cuMJ7n/view>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565). *เอกสารประกอบแนวทางการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัล IQA AWARD สถานศึกษาจัดการศึกษาทั่วไป*. เอส.บี.เค.การพิมพ์.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย (2567). *สารสนเทศด้านจำนวนสถานศึกษา*. <https://edustatistics.moe.go.th/school57>

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (2567). *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย*. สำนักงานฯ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). *การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา*. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตตั้ง.
- สุวดี อุปปินใจ. (2564). *ระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต*. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- อุไร จุ้ยกำจร. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ/วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Gilgun, J. F. (2012). Reflexivity and Qualitative Research. *Current Issue in Qualitative Research*, 1(2), 1-8.
- Joyce, B. & Weil, M. (2000). *Model of Teaching*. (5th ed.). Allyn and Bacon.
- Madaus, G. F., Scriven, M., & Stufflebeam, D. L. (Eds.). (1983). *Evaluation models: Viewpoints on educational and human services evaluation*. Kluwer-Nijhoff.
- Von Bertalanffy, L. (1968). *General system theory: Foundations, development, applications*. George Braziller.